HJO

RIKTLINJER

Arbete mot våld i nära relation

Dokumentet gäller socialtjänsten

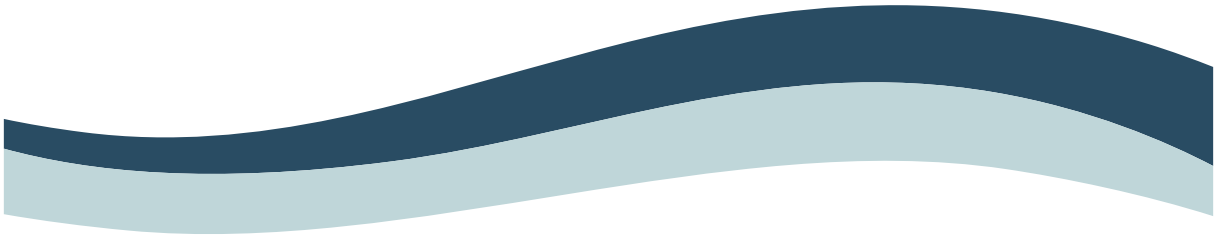

Fastställd av:	Kommunstyrelsen 2019-04-10, § 54
Giltighetstid:	Tills vidare
Senast reviderad:	Kommunstyrelsen § 77/24, § 94/26
Dokumentansvarig:	Socialchef
Diarienummer:	2019-71

Innehåll

Kommunens ansvar 2
Mål 2
Syfte 2
Kommunstyrelsens ansvar 3
  Socialtjänstens ansvar 3
Definition av våld 4
Olika typer av våld 4
Våldsutsatta 5
  Särskilt sårbara grupper 5
    Missbruk och utsatthet för våld 5
    Barn 6
    Ungdomar/unga vuxna 6
    Äldre 7
    Personer med funktionsnedsättning 7
    Hedersrelaterat våld och förtryck 7
    Våld i HBTQI relationer 8
Våldsutövare 8
Handläggning 8
  Förhandsbedömning 8
  Utredning 9
  Insatser 9
Kommunstyrelsens ansvar att upptäcka våld 10
  Kommunstyrelsens organisation av arbetet mot våld i nära relation. 10
    Intern samverkan 10
  Extern samverkan 11
Kvalitetssäkring 12
  Uppföljning 12
  Metodutveckling 12

Kommunens ansvar

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas och lever i kommunen får det stöd och hjälp de behöver. Kommunstyrelsens ansvar för våld i nära relationer styrs huvudsakligen av bestämmelserna i socialtjänstlagen. Andra relevanta lagar är kommunallagen, förvaltningslagen, sekretesslagen, brottsbalken (BrB 3-6 Kap), Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter samt Lag om Kontaktförbud.

Kommunstyrelsen är ansvarig för att, förutom direkt arbete med målgruppen, tillhandahålla uppsökande och förebyggande insatser mot våld i nära relationer. Kommunen är vidare ansvarig för att samverka med andra myndigheter i ärenden där det förekommer våld i nära relation.

Kommunen ansvarar för våldsutsatta, våldsutövare och barn.

Mål

Kommunstyrelsens mål för arbetet med våld i nära relation är att:

- Alla människor oavsett kön eller ålder skall ha rätt till ett liv utan hot, våld, förtryck eller annan kränkande behandling.
- Våldsutsatta personer ska mötas med respekt, empati och förståelse och ska snabbt få stöd och hjälp i sin situation.
- Våldsutövare ska erbjudas stöd för att förhindra fortsatt våld.
- Personal inom socialtjänsten ska aktivt uppmärksamma våld i nära relationer genom att i alla ärenden fråga om våld.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att ge en generell beskrivning av kommunstyrelsens ansvar och därmed informera den enskilde, anhöriga och allmänhet om vilket stöd de kan förväntas få.

Riktlinjerna ska tillsammans med nämnd lagstiftning, Socialstyrelsens riktlinjer, allmänna råd och handbok samt kommunens mål utgöra ett stöd i arbetet med att besluta och utforma insatser.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen skall aktivt ge information och erbjuda stöd till våldsutsatta. När kommunstyrelsen får vetskap om att det finns barn i en relation där våld förekommer ska barnets behov av stöd utredas utan dröjsmål. Barnets föräldrar och andra till barnet närstående skall även erbjudas råd och stöd utifrån barnets behov. Kommunstyrelsen måste vidare utforma arbetet med de våldsutövande och deras ansvarstagande för sitt våldsbeteende. För kommunstyrelsen innebär detta att personal inom socialtjänsten måste ha god kunskap om företeelser kring våld i nära relationer.

Insatserna ska präglas av helhetssyn, kontinuitet samt att den enskildes egna resurser ska tas tillvara. Den enskilde erbjuds efter individuell prövning en planering genom bland annat en genomförandeplan. I genomförandeplanen ska beslut överföras till konkreta insatser för den enskilde. Insatserna följs upp kontinuerligt och dokumenteras i verksamhetssystemet. Varje beslut ska vara baserat på den enskilde individens behov. Riktlinjerna är därför vägledande och gäller aldrig utan undantag.

Socialtjänstens ansvar

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd som de behöver. Detta innebär dock inte någon inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän. Våldsutsatta, barn som bevittnat våld samt våldsutövare kan vara i behov av insatser från både kommun och hälso- och sjukvården. I de fall där insatser från både kommunen (socialtjänsten) samt hälso- och sjukvården är nödvändiga bör en samordnad individuell plan (SIP) upprättas, förutsatt att det bedöms föreligga behov av detta samt att individen samtycker. Detta för att säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda. Utifrån detta är det viktigt att det föreligger en god samverkan mellan de olika huvudmännen.

En huvudregel är att den kommun där en person är bosatt ska ansvara för att den enskilde får det stöd hen är i behov av. Om behovet uppstår i en annan kommun där en person vistas har vistelsekommunen ett första ansvar för det akuta skedet. Det är dock inte acceptabelt att neka en person som utsätts för hot och våld stöd med hänvisning till att en annan kommun har ansvaret.

Om en våldsutsatt person på eget initiativ åker till en annan kommun i ett akut skede och söker stöd och hjälp gäller till en början vistelsekommunens ansvar i den akuta situationen. Vistelsekommunen är ansvarig för de akuta insatserna fram till dess att bosättningskommunen erbjuder de insatser som behövs och tar över ärendet.

Definition av våld

”Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra det den vill” – Per Isdal

Våld i nära relationer är ett allvarligt brott, ett socialt problem, ett folkhälsoproblem, ett jämställdhetsproblem, ett osynlighetsproblem och ett brott mot mänskliga rättigheter.

Våld i nära relationer innefattar inte bara mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, utan även våld mot barn, våld som utövas av en kvinna mot en manlig partner, våld i samkönade relationer, våld av barn mot förälder, våld mellan syskon samt våld i en hederskontext. En gemensam nämnare är att den som utövar våldet har en nära relation till den som blir utsatt, exempelvis genom en partner- eller släktrelation.

Våld i nära relation kan drabba alla i samhället, oavsett kön, ålder och bakgrund. Det finns dock vissa grupper som är särskilt utsatta, läs mer om detta under rubriken särskilt utsatta grupper.

Olika typer av våld

Våld i nära relationer kan ta sig olika uttryck. Våld är ett mångtydigt begrepp som kan definieras på olika sätt. Våld kan vara brottsliga gärningar som definieras i Brottsbalken, men det kan även vara handlingar som inte definieras som brott i rådande lagstiftning men som sammantaget kan skapa ett mönster av utsatthet.

För att socialtjänsten ska hjälpa en person som uppger att hen är utsatt för, eller utsätter någon annan för våld, behöver detta INTE vara polisanmält. Det är den enskildes upplevelse som är central i arbetet.

Fysiskt våld är ett brett spektrum av handlingar som sträcker sig från att hålla fast, knuffa, skaka och nypa till dödligt våld där den utsatte avlider.

Psykiskt våld kan vara kränkningar i ord och handling mot ens person, egendom och/eller människovärde. Exempelvis att bli isolerad, kontrollerad, begränsad, utsatt för hot om våld, självmord eller hot mot annan närstående och husdjur.

Sexuellt våld avser allt från att tvingas se på eller delta i sexuella handlingar mot din vilja till att bli utsatt för våldtäkt och sexuell tortyr. Sexuell påtryckning kan vara att tvingas ha sex på ett sätt och på en tidpunkt man inte önskar samt ha sex med andra personer, föremål och/eller djur.

Materiellt våld är våld riktat mot saker, exempelvis att emotionellt värdefulla ägodelar för vederbörande förstörs. Det kan vara slag och sparkar mot dörrar, förstörelse av möbler, kläder och släktklenoder m.m.

Ekonomiskt våld är handlingar som kommer till uttryck genom exempelvis ekonomiska påtryckningar, vilka används som verktyg för att kontrollera och begränsa personen. Exempelvis genom att tvingas vara hemma från jobbet, ta lån mot ens vilja eller att bli beroende av förövarens försörjning.

Latent våld är att du utifrån tidigare våldsupplevelser känner dig hotad eller rädd och känner igen tecken på att våldet kan komma att upprepas. Latent våld är således när man vet att våld kan hända och att risken för nytt våld styr den utsattes liv i syfte att undvika att bli utsatt för våld igen.

Digitalt våld kan handla om att övervaka den våldsutsatta genom sociala medier, till exempel kontakter och aktiviteter. Det kan också handla om spridning av privata bilder eller hot om att sprida dessa samt att utövaren skickar hotfulla meddelanden.

Våldsutsatta

Det är viktigt att förstå att våld i nära relationer kan finnas inom alla samhällsgrupper, men det är viktigt att beakta att det finns särskilt våldsutsatta grupper som det kan krävas extra stödinsatser kring. Exempelvis människor med missbruksproblem, funktionsnedsättning, utländsk bakgrund, äldre eller HBTQ personer.

Särskilt sårbara grupper

Missbruk och utsatthet för våld

Våldsutsatta med missbruksproblem är en mångfacetterad grupp i fråga om social tillhörighet och typ av missbruk, framför allt kvinnor. Detta måste beaktas i arbetet för att stödja dem och att motverka våldet.

Missbruk kan bland annat leda till hälsoproblem, ekonomiska problem, bostadslöshet och kriminalitet. Att utöver detta utsättas för övergrepp i form av psykiskt, fysiskt och sexuellt våld gör att denna grupp, och framför allt kvinnor, är i behov av särskilda stödinsatser. Ytterligare en faktor som är specifik för kvinnor som lever i missbruk är att de ofta utsätts för våld av flera olika förövare.

När man talar om våld mot kvinnor är beroendet av den våldsutövande partnern ett centralt tema för att förstå de processer som kan äga rum i en nära relation. Kvinnor med missbruksproblem har ofta svårare att bryta upp från våldspräglade relationer då partnern kan vara den som förser henne med droger och därmed upprätthåller hennes missbruk.

Partnern kan också fungera som ett skydd för kvinnan mot andra förövare, speciellt om det är partnern som tillhandahåller bostad. Det blir då ytterligare en faktor som gör det svårare för kvinnan att bryta upp. Det förekommer även att den våldsutövande partnern på olika sätt försöker hindra kvinnan från att få hjälp med sitt missbruk för att på så sätt förhindra att hon bryter upp från relationen.

Barn

Barn som lever i en familj där det förekommer våld är mycket utsatta. Ofta kan föräldraförmåga brista när den ena föräldern blir misshandlad då barnens behov lätt förbises. Barn kan utsättas för och bevittna olika typer av våld. De yngsta barnen är särskilt sårbara utifrån att de är helt beroende av sina föräldrar för sin överlevnad samt kan ha svårt för att distansera sig från våldet och sätta ord på vad de upplever.

Barn som lever med våld i sin vardag, antingen de bevittnar eller själva utsätts påverkas ofta allvarligt, vilket kan leda till negativa konsekvenser under uppväxten.

Den 1 juni 2021 kom en ny lag, Barnfridsbrott, som innebär att det är straffbart att utsätta ett barn för att bevittna vålds- och sexualbrott i nära relation. Det innebär att barn upp till 18 år som bevittnat våld ska ses som brottsoffer.

I ärenden som rör våld i nära relation där det finns barn är det viktigt att vuxenhandläggare och barnhandläggare samarbetar för att barnets bästa ska kunna tillgodoses. När information inkommer om att det finns barn i en familj där det förekommer våld i nära relation ska en orosanmälan göras (omedelbart) och utredning ska öppnas för att säkerställa att barnet får det stöd och hjälp denne är i behov av.

1 april 2024 infördes en ny lagstiftning som ställer kvar på att även barn ska ha ett beslut om skyddat boende när de placeras tillsammans med sin vårdnadshavare. Utredning och bedömning av barns behov ska ske individuellt och det är socialsekreterarna på Barn och unga som ansvarar för barnen. Barnets placering kan ske med stöd av socialtjänstlagen eller med stöd av den nya lagen om placering av barn i skyddat boende.

I ärenden där barn placeras på skyddat boende tillsammans med vuxen är det nödvändigt att socialsekreterare från barn- och familjeenheten och vuxenenheten arbetar tillsammans då en grund för att placera barnen i skyddat boende är att även en vårdnadshavare har beslut om placering. Om vårdnadshavaren avbryter sin placering avbryts även barnets placering.

Ungdomar/unga vuxna

En skillnad på våld i ungas parrelationer till skillnad från vuxna är att de i större utsträckning utsätts för våld och kontroll på sociala medier. Detta innebär att våldet kan utövas var som helst och när som helst, oavsett om parterna befinner sig tillsammans eller inte. Våld bland unga sker ofta antingen i föräldrahemmet eller i skolan, platser den unge

inte kan välja bort. Våldsutsatthet eller våldsutövande i ungdomen kan lätt följa med till vuxen ålder om det inte uppmärksammas och personen får stöd i detta.

Äldre

Våld mot äldre och framför allt mot äldre kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem som fått ökad uppmärksamhet under de senaste årtiondena. Bristande kunskap eller stereotypa föreställningar, om att äldre kvinnor inte utsätts för våld, framför allt inte sexuellt våld, riskerar även att leda till att kvinnorna inte blir trodda när de försöker berätta om sin situation. Därigenom försvåras deras möjligheter att få stöd och hjälp. Våldsutövaren kan vara partner, barn eller barnbarn, personal inom äldreomsorgen eller andra boende på särskilt boende.

Situationer där en äldre kvinna utsätts för våld av sin partner kan se olika ut. I en del fall kan kvinnan ha varit utsatt för våld från sin partner under större delen av sitt vuxna liv. I andra fall kan en partner börja utsätta en äldre kvinna för våld först efter det att hon blivit äldre och är mer beroende av sin omgivning.

Personer med funktionsnedsättning

Våld mot funktionsnedsatta är ett relativt dolt samhällsproblem och studier visar på att funktionsnedsatta är utsatta för våld i högre utsträckning än andra. Bristande kunskap bland yrkesverksamma medverkar ofta till att de våldsutsatta inte får ett bra bemötande eller ett adekvat omhändertagande.

När personer med funktionsnedsättning utsätts för våld är det ofta av en partner eller en tidigare partner, men förövaren kan också vara till exempel en färdtjänstchaufför, hemtjänstpersonal eller en personlig assistent. Ibland är förövaren dessutom både partner eller nära familjemedlem och den person som är anställd för att ge denne vård och assistans. Oavsett relationen mellan våldsutsatt och förövare kan det finnas en betydande maktobalans.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersförtryck förekommer inte i alla gruppcentrerade familjer utan i de familjer vars tankemönster präglas av hederstänkande och skam. I dessa familjer är kollektivet centralt och släkten har stor påverkan på individen. Pojkar premieras ofta och anses vara mer värda än flickor. Flickornas tillvaro begränsas för att deras agerande och sätt att vara inte ska påverka övriga släktens anseende och status negativt. Det är inte ovanligt att en våldsutövare i dessa familjer även är våldsutsatt, det kan vara så att den som utsätter en familjemedlem för våld blir tvingad att utföra det av andra familjemedlemmar.

Hedersförtryck innefattar inte alltid fysiskt våld utan ett förtryck där man fråntas rätten att bestämma över sitt liv. Den enskilde får exempelvis bara umgås med vissa personer, får inte utbilda sig eller klä sig på ett visst sätt. Hotbilden mot den enskilde kommer från en

stor grupp människor och innefattar exempelvis olaga hot, bortförande, utpressning, tvångsäktenskap, misshandel, mordhot och mordförsök vilket gör att skyddat boende på annan ort är nödvändigt.

Inom gruppen för hedersrelaterat våld och förtryck förekommer även könsstympning. Könsstympning av flickor och kvinnor görs för att kontrollera flickors och kvinnors kroppar och sexualitet och har bland annat att göra med föreställningen om att mäns och familjers heder är kopplad till kvinnors och flickors sexuella beteende.

Hela släkten behöver inkluderas i förändringsarbetet, i synnerhet släktens överhuvud som utifrån hierarkisk ordning har stor påverkan på övriga släkten.

Våld i HBTQI relationer

Hbtqi-personer kan vara speciellt utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck då dessa personers sexualitet kan beaktas som ett hot mot familjens heder.

Det kan också vara så att hbtqi-personer inte söker stöd i samma utsträckning som i heterosexuella relationer då de är rädda för att diskrimineras eller mötas av fördomar och oförståelse.

Våldsutövare

Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska få hjälp att ändra sitt beteende. Det är viktigt att beakta säkerheten för de våldsutsatta och deras närstående i arbetet med våldsutövare. Att arbeta med våldsutövare och att de ska få rätt stöd i att inte utöva våld är en viktig del i arbetet att förebygga och bekämpa våld. Socialtjänsten har ett ansvar för att hela familjen får det stöd och den hjälp de behöver. När socialtjänsten får kännedom om att en person utövat våld i nära relation sker det vanligtvis genom att en våldsutsatt ansöker om stöd, att en barnavårdsutredning inleds eller att en polisanmälan inkommer. Socialtjänsten ska då söka kontakt med den som utövat våldet och informera om det stöd som finns att få.

Handläggning

Förhandsbedömning

När Socialtjänsten får kännedom om ett ärende som rör våld i nära relation, antingen genom orosanmälan eller ansökan ska en förhandsbedömning samt hot- och riskbedömning göras snabbt för att man ska kunna ta ställning till om det föreligger ett

akut behov av skydd. Under förhandsbedömningen ska handläggaren ta ställning till om en utredning ska inledas eller inte. Om en vuxen person utan barn inte önskar något stöd ska denne uppmuntras till att vid behov ansöka om stöd samt få information om vart hen kan vända sig vid akuta situationer. Om det finns barn ska en orosanmälan göras till barn- och familjeenheten.

Utredning

En utredning enligt 14 kap 2 § Socialtjänstlagen ska inledas utan dröjsmål om vad som framkommer av ansökan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda till åtgärd av nämnden. En utredning enligt 14 kap 2 § Socialtjänstlagen får inte inledas utan den enskildes samtycke.

Som stöd i utredningen kan handläggaren använda sig av FREDA-kortfrågor, FREDA-beskrivning och när det gäller hedersrelaterat våld Patriark. Även FREDA-farlighetsbedömning kan användas för att bedöma risken för fortsatt utsatthet samt som ett stöd i hot- och riskbedömningen. FREDA är en standardiserad bedömningsmetod som syftar till att identifiera och bedöma behov av skydd och stöd för våldsutsatta.

Det som främst behöver utredas är:

- Den våldsutsattas behov av stöd och hjälp
- Våldets karaktär och omfattning
- Risken för ytterligare våld
- Nätverk
- Skydds- och riskfaktorer
- Om det finns barn som bevittnat våld
- Den våldsutövandes behov av stöd för att ändra sitt beteende

Insatser

Socialtjänsten ska vid behov erbjuda akut stöd, men stödet kan även innefatta mer långvariga insatser, detta beskrivs närmare i rutin för våld i nära relation.

Exempel på insatser kan vara:

- Råd- och stödsamtal och behandlingsinsatser.
- Vägledning och stöd vid kontakt med andra myndigheter.

- Underlätta praktiskt och ekonomiskt för målgruppen att kunna ta del av Utvägs, Kvinnohuset Tranans och Kvinnojourernas verksamhet.
- Förmedling av kontakt med frivilligorganisationer och andra aktörer.
- Akut boende och stöd att söka och anskaffa ett nytt permanent boende.
- Råd och stöd i familjerättsliga frågor.
- Göra en strukturerad risk- och säkerhetsbedömning.
- Skyddade personuppgifter
- Skyddat boende

Kommunstyrelsens ansvar att upptäcka våld

Det ingår i Kommunstyrelsens samt Socialtjänstens uppdrag att uppmärksamma medborgare och klienter som visar indikationer på att vara våldsutsatta och verka för att dessa ska få adekvat stöd och hjälp. En förutsättning för att kunna erbjuda den våldsutsatta adekvat vård, stöd och hjälp är att våldsutsattheten upptäcks. Det är viktigt att ett aktivt och uppsökande arbete som är riktat till dem som utsätts för våld av närstående pågår**.**

Flera studier på området visar på samma sak; om man inte ställer frågor om våld berättar den våldsutsatta inte. Man måste fråga för att få veta. Studier visar också att man inte behöver vara rädd för att fråga om våld utifrån att personen skulle ta illa upp över detta. De flesta personer tycker att det är bra att man frågar, oberoende av om de har våldserfarenhet eller inte.

Det viktigaste är inte hur man ställer frågan utan att man ställer frågan överhuvudtaget och är beredd att ta emot svaret. Ofta krävs det att man frågar flera gånger för att personen ska våga berätta. **Personal inom socialtjänsten behöver ha kunskaper för att se tecken på våld i nära relation. Ett sätt att uppmärksamma våld är att systematiskt fråga alla klienter om förekomst av våld, så kallad screening, inte bara i ärenden där det finns misstanke om våld.**

Kommunstyrelsens organisation av arbetet mot våld i nära relation.

Intern samverkan

Anställda inom kommunen har samtliga ansvar för att upptäcka våld i nära relation. Det är därför viktigt med kännedom om våld, dess konsekvenser och hur man kan upptäcka

förekomsten av våld. Det är även viktigt att alla har kunskap om kommunstyrelsens arbete mot våld i nära relationer. Det skall inom Socialtjänsten finnas en ansvarig samordnare för våld i nära relation som har till uppgift att:

- Handlägga ärenden som rör våld i nära relation
- Samordna insatserna för de våldsutsatta, de våldsutövande och för barn som upplevt våld.
- Arbeta med metodutveckling.
- Upprätta rutiner för hur arbetet ska bedrivas.
- Initiera intern och extern samverkan.
- Ingå i Utvägs och Länsstyrelsens nätverk.
- Samarbeta med socialtjänsten i närliggande kommuner kring arbetssätt angående våld i nära relationer genom Utväg Skaraborg vilka bjuder in till träff två gånger/termin.
- Verka för kompetenshöjande insatser och information för anställda inom verksamheten.

Se vidare samlad informationspärm för våld i nära relation för mer information om samverkan.

Samordnaren är placerad inom socialtjänsten i vuxenenheten.

Samordnaren sammankallar vid några tillfällen per år till en intern samverkansgrupp för våld i nära relation, ViR. I samverkansgruppen behandlas även frågor kring hedersrelaterat våld och könsstympning. I gruppen ingår en representant från varje enhet inom socialtjänsten samt representant/er från verksamheter inom Vård och omsorg, Barn och utbildning samt Kultur och fritid.

Extern samverkan

Samsyn och samverkan är väsentligt för att våldsutsatta, våldsutövande och barn som kan ha upplevt våld skall få det stöd som de behöver och har rätt till.

Samordnare är även ansvarig för att sammankalla en extern samverkansgrupp. Externa samverkanspartners som ingår i gruppen är barnavårdscentralen, mödravårdscentralen

och vårdcentralerna. Representanterna har ansvar för respektive verksamhets/enhets arbete och ska kunna stötta övrig personal i verksamheten/enheten i arbetet mot våld i nära relationer samt vid behov kunna kontakta samordnaren för vidare råd och stöd. Syftet med gruppen är att skapa samverkan och samsyn, dela kunskap samt kartlägga behov.

Sedan 1996 pågår i Västra Götalands Skaraborgsregion en myndighetsövergripande verksamhet i arbetet mot våld i nära relationer som leds av Utväg. Samverkande myndigheter är polisen, åklagarkammaren, kriminalvården, hälso- och sjukvården samt Skaraborgs 15 kommuner genom socialtjänsten. Utväg samarbetar med Kvinnohuset Tranan, Kvinno- och brottsofferjourer samt med Rädda Barnen.

Utväg administrerar ett kontaktpersonsnätverk med representanter för de samverkande myndigheterna. Kontaktpersonerna fungerar som en länk mellan Utväg och den egna organisationen. Utväg har i sin specialistfunktion en konsultativ uppgift i förhållande till kommunerna.

Kvalitetssäkring

Uppföljning

Kommunstyrelsen skall kontinuerligt följa upp arbetet mot våld i nära relationer för att säkerställa att arbetet håller en god kvalitet.

Kommunstyrelsen skall ha en rutin för att årligen ta fram statistik på förekomst av våld i nära relation i kommunen. Uppgifterna ska avse samtliga ärenden som kommer till kommunstyrelsens kännedom.

Metodutveckling

Kommunstyrelsen skall verka för att i samarbete med Utväg utveckla och utforma metoder för att kunna ge målgruppen stöd och hjälp utifrån den bästa tillgängliga kunskapen om målgruppens behov och vad som ger bäst resultat. Utvecklingen avser även synliggörande av våldet och ett uppsökande arbete. De insatser som erbjuds skall vara av god kvalité.

Utväg ska verka för och bidra till regional utveckling och nationell forskning.